

សម្រាប់ការប្រកាសជាបន្ទាន់
ទំនាក់ទំនង៖

Daniel King (USA) EarthRights International, daniel@earthrights.org +1 202 466 5188
Maureen Harris, EarthRights International, maureen@earthrights.org +61 401905854
អៀង វុធី (កម្ពុជា) អង្គការ សមធម៌កម្ពុជា៖ vuthy@equitablecambodia.org +85512791700

គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សថៃ អះអាងថា មានការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស
នៅខេត្តកោះកុង ពាក់ព័ន្ធនឹងក្រុមហ៊ុនចម្ការអំពៅ

ថ្ងៃទី៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៥ (ក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ) - អ្នកភូមិរាប់រយនាក់ ត្រូវបាន បណ្តេញចេញ នៅពេលដែលដីរបស់ពួកគេ ត្រូវបានរឹបអូសយកដោយខុសច្បាប់ កាលពីឆ្នាំ២០០៦ ដើម្បីយកដីនោះទៅធ្វើចម្ការអំពៅទំហំ១៨.១០០ ហិកតា នៅក្នុងស្រុកស្រែអំបិល ខេត្តកោះកុង ប្រទេសកម្ពុជា។ ក្រោយការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំដីតម្រូវឱ្យ របាយការណ៍ចុងក្រោយរបស់ គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សថៃ (NHRCT) ដែលគេខ្លាំងអង់ចាំ ជាយូរមកហើយ បានទទួលស្គាល់ថា មានការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សនៅឯតំបន់ចម្ការអំពៅនោះ។

ចម្ការអំពៅនេះដំណើរការដោយក្រុមហ៊ុនខ្មែរ ដែលមានជាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងរឿងនយោបាយ និងគ្រប់គ្រងដោយក្រុមហ៊ុនស្តុរសយក្ស ឈ្មោះក្រុមហ៊ុន Khon Kaen Sugar ស៊ីតធីត (KSL) ដែលបានចុះកិច្ចសន្យាលក់ផ្តាច់មុខជាមួយក្រុមហ៊ុនស្តុរស Tate & Lyle (T&L) នៅរាជធានីភ្នំពេញ។

របាយការណ៍ ដែលថ្មីៗនេះត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ រកឃើញថា ក្រុមហ៊ុន KSL មានការទទួលខុសត្រូវ ចំពោះការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស ដោយសារតែខ្លួនជាអ្នកសម្របចិត្ត ទទួល និង មានផលចំណេញពីសម្បទានដីដែលជាលទ្ធផលនាំឱ្យមានការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សបែបនេះ ទោះបីជា ក្រុមហ៊ុននេះខ្លួនឯងមិនបានប្រព្រឹត្តអំពើរំលោភបំពាននេះដោយផ្ទាល់ក៏ដោយ។

កាលពីឆ្នាំ២០១០ អ្នកភូមិនៅក្នុងបណ្តាសហគមន៍ ដែលរងផលប៉ះពាល់បានដាក់ ពាក្យបណ្តឹងមួយទៅ គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សថៃ (NHRCT) ដោយមានការគាំទ្រពី អង្គការ EarthRights International (ERI)។ ពាក្យបណ្តឹងនោះបានទៅប្រកាន់ថា ក្រុមហ៊ុន KSL ថៃ តាមរយៈក្រុមហ៊ុនប្រកួសម្ព័ន្ធខ្មែរ ដែលទទួលបានដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច (ELCs) បានរំលោភច្បាប់កម្ពុជា និងបង្កាន់សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ។ នៅពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០១២ គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សថៃ (NHRCT) បានចេញសេចក្តីថ្លែងការណ៍បឋមមួយស្តីពីការរកឃើញភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា ក្រុមហ៊ុន KSL មានការទទួលខុសត្រូវ ចំពោះការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស សិទ្ធិរបស់ប្រជា សហគមន៍ ដែលរងផលប៉ះពាល់ តាមរយៈសកម្មភាពក្រុមហ៊ុនប្រកួសម្ព័ន្ធរបស់ខ្លួននៅកម្ពុជា។

របាយការណ៍ចុងក្រោយរបស់គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សថៃ (NHRCT) បានអះអាងឡើងវិញចំពោះលទ្ធផល ដែលបានរកឃើញ ដូចមានបញ្ជាក់នៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ បឋមនោះ ដោយបញ្ជាក់ថា ការរំលោភយកដីរបស់បណ្តាសហគមន៍ គឺជាការរំលោភបំពានលើសិទ្ធិរស់រានមានជីវិត សិទ្ធិស្វ័យសម្រេច រួមទាំងសិទ្ធិក្នុងការគ្រប់គ្រង និងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីធនធាន ធម្មជាតិ និងសិទ្ធិក្នុងការអភិវឌ្ឍរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងភូមិដី ឈូក និងភូមិកណ្តាល នៅក្នុងស្រុកស្រែអំបិល ខេត្តកោះកុង។

លោកស្រី Maureen Harris នាយកផ្នែកច្បាប់តំបន់ទន្លេមេគង្គនៃអង្គការ EarthRights International បានថ្លែងថា៖
"ប្រជាសហគមន៍នៅក្នុងស្រុកស្រែអំបិល បានចំណាយពេលប្រាំបីឆ្នាំ ដើម្បីទាមទារ ឱ្យក្រុមហ៊ុនប្រគល់ដីមកឱ្យសហគមន៍វិញ"។ "គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សថៃ (NHRCT) បានទទួលស្គាល់ ការរងទុក្ខវេទនា និងការបាត់បង់រចនាសម្ព័ន្ធរបស់សហគមន៍ ហើយយើងសង្ឃឹមថា ក្រុមហ៊ុនដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ នឹងត្រូវបានជំរុញលើកទឹកចិត្តឱ្យដោះស្រាយជម្លោះនោះ ប្រកបដោយយុត្តិធម៌ និងមានតម្លាភាព។"

នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ ដោយសារការផ្តល់សម្បទានដី សេដ្ឋកិច្ចទ្រង់ទ្រាយធំ ទៅឱ្យសហគ្រាសអាជីវកម្មនានា ជាការប្រយោជន៍ដ៏សំខាន់បំផុត
- លទ្ធផលដែលនាំឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅយ៉ាងរីករាលដាល ការបង្កផលប៉ះពាល់ដល់ជីវភាពរស់រានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ការបណ្តេញចេញដោយអំពើហិង្សា និងការបំផ្លិចបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិ -
ត្រូវបានចងក្រងជាឯកសារយ៉ាងល្អដោយក្រុមអ្នកជំនាញឯករាជ្យ និងក្រុមអង្គការសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ។

លោកសាស្ត្រាចារ្យ សុវិយាស៊ីប៉េរី អ្នកវាយការណ៍ពីសេសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា បានវាយការណ៍អំពីការរំលោភដីធ្លីនៅខេត្តកោះកុង និងការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សជាច្រើន ដោយគូសបង្ហាញអំពីតម្រូវការចាំបាច់ឱ្យមានការដោះស្រាយ និងផ្តល់សំណងសម្រាប់ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស។

របាយការណ៍ស្តីពីចម្ការអំពៅនៅស្រុកស្រីលីននេះ មានពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តាសហគមន៍ផ្សេងៗទៀតដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ និងការរឹបអូសយកដីធ្លីដោយខុសច្បាប់។ នេះរួមមានក្រុមហ៊ុនចម្ការអំពៅ ដែលបានធ្វើឱ្យមានការប្រយោជន៍យ៉ាងខ្លាំងអំពីសិទ្ធិមនុស្ស ដូចជាគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងរបាយការណ៍ ស្តីពីការប្រមូលផលដីធ្លីច្រើន សរសេរដោយ អង្គការសមធម៌កម្ពុជា និង អង្គការ អង្គការអភិវឌ្ឍន៍ដោយមានការចូលរួមអន្តរជាតិ (IDI) ។

លោកអៀងវុធី នាយកប្រតិបត្តិអង្គការ សមធម៌កម្ពុជា បាននិយាយថា " នេះគឺជាករណីសាកល្បងយ៉ាងសំខាន់ សម្រាប់ការដោះស្រាយការរំលោភដីធ្លី នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ របាយការណ៍នេះបានបញ្ជូនសារយ៉ាងច្បាស់ ដល់ក្រុមហ៊ុនបណ្តាក់ទុនក្នុងវិស័យសម្បទានដីដែលក្រុមហ៊ុនសប្បុរសធិក ត្រូវតែគោរពតាមច្បាប់ប្រទេសកម្ពុជា និងបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្ស អន្តរជាតិក្នុងការវិនិយោគទុនរបស់ខ្លួន " ។

ពាក្យបណ្តឹងយ៉ាងសំខាន់ជាប្រតិភូសាស្ត្រ ដែលបណ្តាសហគមន៍នៅក្នុងស្រុកស្រីលីនបានដាក់ជូន គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សថៃ (NHRCT) នោះ គឺជាលើកទីមួយក្នុងការ ពិនិត្យលើផលប៉ះពាល់សិទ្ធិមនុស្សដោយសារការវិនិយោគផ្លូវដែកដោយក្រុមហ៊ុនថៃ នៅក្នុងប្រទេសជិតខាង។

បណ្ឌិត *Nirun Phitakwatchara* ប្រធានគណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សថៃ (NHRCT) បានមានប្រសាសន៍ថា៖ " ខ្ញុំគិតថា វាសំខាន់ណាស់ដែលត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាក្រុមហ៊ុន បញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស និងបញ្ហាបរិស្ថាន។ វាសំខាន់ណាស់ដែលត្រូវផ្ញើសារថា ទោះបីជាមានការយកចិត្តទុកដាក់ យ៉ាងខ្លាំងទៅលើការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងតំបន់របស់យើងក៏ដោយ ក៏យើងត្រូវតែស្វែងរកតុល្យភាពមួយ ដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាកុំឱ្យ ធនធានធម្មជាតិរបស់យើងត្រូវតែកែប្រែប្រែវិញតាមវិធីដែលបណ្តាលឱ្យមានផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងការរំលោភសិទ្ធិរបស់ប្រជាសហគមន៍ ដែលគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិទាំងនេះតាមប្រពៃណីនិងទំនៀមទម្លាប់ " ។

គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សថៃ (NHRCT) បានបង្ហាញថា មានតែវិធីកម្មមួយប៉ុណ្ណោះដែលប្រជាសហគមន៍រងផលប៉ះពាល់ដោយការវិនិយោគផ្លូវដែកក្នុងបណ្តាគម្រោងខ្នាតធំៗ ដែលក្នុងវេទិកានោះ ប្រជាសហគមន៍លើកឡើងអំពីការប្រយោជន៍របស់ខ្លួនដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយ។ នៅក្នុងរបាយការណ៍ចុងក្រោយរបស់ខ្លួន គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សថៃ (NHRCT) បានគូសបង្ហាញ អំពីលទ្ធភាពនៃការអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីផ្ទះកិច្ច និងសិទ្ធិមនុស្ស ដោយបានកត់សម្គាល់ថា សហគ្រាសអាជីវកម្មទាំងអស់មានកាតព្វកិច្ចត្រូវ ធានាឱ្យមានការគោរពសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងសកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ដោយមិនគិតពីកន្លែងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម និងទោះបីជា ក្រុមហ៊ុនមិនបានចូលរួមដោយផ្ទាល់ក្នុងការរំលោភបំពានសិទ្ធិមនុស្សក៏ដោយ។

លោក *Daniel King* នាយកកម្មវិធីតំបន់មេគង្គ និងភូមា នៃអង្គការសិទ្ធិមនុស្ស EarthRights International កត់សម្គាល់ថា៖ " នេះជាការសម្រេចចិត្តជាប្រតិភូសាស្ត្រមួយសម្រាប់ការការពារសិទ្ធិមនុស្សផ្លូវដែក។ គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សថៃ (NHRCT) បានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា ក្រុមហ៊ុន KSL មានការ ទទួលខុសត្រូវចំពោះការរំលោភបំពានសិទ្ធិមនុស្ស ក្នុងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ក្រុមហ៊ុន KSL គប្បីត្រូវទទួលស្គាល់ជា សាធារណៈនូវកាតព្វកិច្ច សិទ្ធិមនុស្សរបស់ខ្លួន និងផ្តល់យុត្តិធម៌ជាទីពេញចិត្ត ដល់អ្នកភូមិដែលសិទ្ធិរបស់ពួកគេត្រូវបានរំលោភបំពាន " ។

###

អង្គការសិទ្ធិមនុស្ស EarthRights International (ERI) គឺជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលមិនរកប្រាក់ចំណេញ ដោយ រួមបញ្ចូលគ្នាទាំងអំណាចច្បាប់ និងអំណាចរបស់ប្រជាជនក្នុងការការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងបរិស្ថានដែលយើងកំណត់ថាជា "សិទ្ធិលើផែនដី"។ យើងមានជំនាញក្នុង ការស្វែងរកការពិត ការដាក់បណ្តឹងផ្លូវច្បាប់ ប្រឆាំងនឹងជនដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសលើសិទ្ធិលើផែនដី ផ្តល់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលដល់ថ្នាក់ដឹកនាំនៅមូលដ្ឋាន និងសហគមន៍ និងការ តស៊ូមតិ។ យើងមានការិយាល័យនៅក្នុង តំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ នៅសហរដ្ឋអាមេរិក និងនៅប្រទេសថៃ។ ព័ត៌មានបន្ថែមអំពី អង្គការសិទ្ធិមនុស្ស ERI មាននៅក្នុងវិបសាយនេះ៖ www.earthrights.org ។

អង្គការសមធម៌កម្ពុជា ជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលមានបេសកកម្មតស៊ូមតិដើម្បីការអភិវឌ្ឍដោយមានការចូលរួម យុត្តិធម៌សង្គម និងការគោរពសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា។ ជាអង្គការ ឈានមុខខាងផ្នែកតស៊ូមតិអំពីសិទ្ធិដីធ្លី និងលំនៅដ្ឋាន អង្គការសមធម៌កម្ពុជាប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ, អនុវត្តការតស៊ូមតិតាមផ្លូវច្បាប់ កសាងសម្ព័ន្ធភាព សិក្សាស្រាវជ្រាវគោលនយោបាយ និងការសម្របសម្រួលថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ ដើម្បីប្រកាសការអភិវឌ្ឍជាតិឱ្យទៅជា ការគោរព ការការពារ និងវឌ្ឍនភាពក្នុងការបំពេញភារកិច្ចគោរពសិទ្ធិរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា។ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមចូលទៅមើលក្នុងវិបសាយ តាមរយៈអាសយដ្ឋាននេះ៖ www.equitablecambodia.org ។